

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συντάσσεται υπό του Υπουργείου της Παιδείας ως το κατ' έσοχον παιδικόν περιοδικόν σύγγραμμα, αλληθεις παρασχόν εις την χάραν ήμων δημοσίας και υπό του Οικουμενικού Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ως άνάγνωσμα άριστον και χρησιμώτατον εις τους παίδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ
Έσωτερικου : **Έξωτερικου :**
 Έτησια δρα. 3,— Έτησια δρα. 10,—
 Εξάμηνος 4,50 Έξαμηνος 5,50
 Τριμηνιος 2,50 Τριμηνιος 3,—
 Αι συνδρομαί άρχονται την 1ην έκαστου μηνός.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879
 ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ Λ. 20
 Διά των Προμηθειών, Έσωτερ. Λ. 10. Έξωτερ. Λ. 15
 Φύλλα προηγουμένων ετών, Α' και Β' περιόδου τιμούνται έκαστον λελ. 25
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
 Όδός Βερακιίδου άρ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'—Τόμος 20ος Έν Αθήναις, 28 Σεπτεμβρίου 1913 Έτος 35ον.—Αριθ. 44

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΤΖΟΚΕΪ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ JULES CHANCEL

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 5. (Συνέχεια).
Ό Πορτυμπέρ και οι κτίσιαι
 Τι έκαμαν οι δύο σωματοφύλακες;
 Άπλούστατα, έχωσεν. Ό καιρός

ήτο ώραιός και διά του άνωικτού παραθύρου, ευεργετικός ήλιος εισήρχετο εις την αίθουσαν του συμποσίου. Από τὸ παράθυρον αὐτὸ ἐφαίνετο λαμπρὰ καὶ ὁ περίβολος τοῦ Φρενοκομείου, τὸ ὅποιον ἦτο ἐκεῖ πλησίον.

Ό Μπόμπης δὲν ἐτόλμουσε νὰ ταραξῆ τὴν χώνευσιν τῶν δύο Ἡρακλέων. Ἐξοφνα ὁμοίως ἕνα πελώριον σάμμα ἐπήδησεν ἀπάνω εἰς τὸ τραπέζι, τὸ ὅποιον ἔσπασεν ἀπὸ τὸ βάρος, καὶ ὁ Πορτυμπέρ ἐξηφανίσθη ἀπὸ τὸ παράθυρον ("), τὸ ὅποιον εὕρισκετο εἰς τὸ ἰσόγειον, εἴκοσι μόλις πόδας ὑψηλότερ' ἀπὸ τὸ ἔδαφος τοῦ δρόμου.

Τι συνέβαιναν;
 Ό Γκαγιαρντὸ και ὁ Μπόμπης ὤρμησαν εἰς τὸ παράθυρον διὰ νὰ ἰδοῦν. Τρέχων ὁ Πορτυμπέρ, τοὺς ἔλαμνε νεύμα νὰ τὸν ἀκολουθήσουν.

— Ἄ, ἄ! ἀνέκραξε περιχαρῆς ὁ μικρὸς τζόκεϋ' φαίνεται, ὅτι ἤλθε ἡ στιγμή, νὰ τὰ ριξώμε καὶ νὰ τὰ σπάσωμε ὅλα. Πάμε λοιπὸν!

Καὶ, ἀκολουθοῦμενος ἀπὸ τὸν δεῦτερον σωματοφύλακα, ἔφθασε τὸν πρῶτον τρέχων. Ἐκεῖνος τότε τοῖς ἔδειξε μὲ τὸ δάκτυλον τέσσαρας—

πέντε κτίσιαι, οἱ ὅποιοι ἔστησαν σάλλες εἰς τὸν τείχον τοῦ Φρενοκομείου.
 — Βλέπω... εἶνε μακτόφοι, εἶπεν ὁ Μπόμπης. Ἄλλα τί βγαίνει ἀπ' αὐτοῦς; Δὲν ἐννοῶ...
 — Εἴν' ἐκεῖνο ποῦ σοῦ εἶπα τόσας φορές, ἐξηγήθη τότε ὁ Πορτυμπέρ' ἀμα πεινῶ, δὲν εἶμαι γιὰ τίποτα' ἀλλὰ ὅμως εἶμαι χορτάτος, ἡ ἰδέες μου ἔρχονται κοπάδι' καὶ καλῆς ἰδέας, σὲ β-βριῶ!

— Ἐγὼ σὲ κατάλαβα! εἶπεν ὁ Γκαγιαρντὸ, κτυπὼν φιλικῶς τὸν ὤμων τοῦ συντρόφου του.
 — Μπράβο, Γκαγιαρντὸ, εἰσὶ εἶσαι ἔξυπνος! ἀπήντησεν ὁ Πορτυμπέρ.
 — Μὰ πῆτέ μου λοιπὸν καὶ μένα; ποῦ εἶμαι κουτός! ἀνέκραξε μὲ ἀνυπομονησίαν ὁ Μπόμπης.
 — Νὰ λοιπὸν. Ἀδελφοί οἱ μαστόροι, ποῦ σὲ ἀνάξ δὲν λένε τίποτα, γιατί εἶσαι μικρὸς ἀκόμα καὶ ἔχεις φατ' πολὺ λιγώτερον ψωμί ἀπὸ μᾶς, σὲ μένα ἔδωκαν τὸ σκέδι τοῦ σοῦ γυριεῖς τόση ὥρα. Κύτταξέ του... τοῦ εἶνε;
 — Μπρεσιὰ σὲ μιὰ πορτοῦλα.
 — Πορτοῦλα τοῦ Φρενοκομείου.
 — Ὁ μπουν μέσ.
 — Ὁχι... γιατί, σὶ ἡ θέσι τους, θὰ μπουμε μᾶς.
 — Καὶ μὲ τί τρόπο;
 — Τώρα θὰ ἰδῆς.

Καὶ τρέξας, ὁ Πορτυμπέρ ἔφθασε τὸν ὄμιλον τῶν ἐργατῶν, οἱ ὅποιοι πρῆγματικῶς ἠτοιμάζοντο νὰ εἰσελθοῦν εἰς τὴν αὐλήν, ἀπὸ μικρὰν θύραν, τὴν ὅποιαν τοὺς ἀνείξεν ἕνας ἀθρωπος, φέρων τὴν βαθυκόκκινον στολὴν τῶν φυλάκων τοῦ Ἀσύλου.
 Ό Πορτυμπέρ δὲν ἔχκοσ κτηρὸν. Μόλις οἱ ἐργάται ἐπρόφθασαν νάντιληφθοῦν τὴν παρουσίαν τῶν ξένων, μόλις ὁ φυλαξ ὕψωσε τὴν χεῖρα, διὰ νὰ τοὺς νεύσῃ νάπομακρυνθοῦν, διότι δὲν ἐπατρέπερο νὰ περάσου, ἀπὸ ἐκεῖ, — ὁ Ἡρακλῆς τὸν ἤρπασεν ἀπὸ τὴν μέσσην, καὶ βουλώων τὸ στόμα του μὲ τὴν χερουκλιαν του, τῷ εἶπε:
 — Ταιμουδιά! Ἄν βγάλης ἄχνα, σὲ πνίγω!

(*) Ἴδε εἰκόνα προηγουμένου φύλλου, σελ. 342.

«Τὸ τέχνασμα ἐπέτυχε καὶ ὁ ἐργάτης; ἐξηκλώθη κατὰ γῆς.»
 (Σελ. 350, στ. β')

Ο δυστυχής φύλαξ, παραλύσας από τον φόβον του, ήναγκάσθη να σιωπήσῃ. Οί ἐργάται όμως ἐπεχείρησαν να τον συνδράμουν. Ἐπροχώρησαν λοιπόν και οί τέσσαρες πρὸς τὸν Πορτυμπέφ, λέγοντες:

— Ἐί τί γυρεύεις τοῦ λόγου σου;
— Θάφισος τὸ φύλακα, παληάνθρωπε;
Ὁ Πορτυμπέφ όμως ἐνευσεν εἰς τὸν

«Ἐφυγε, τρέχων και κράζων πρὸς βοήθειαν.» (Σελ. 350, στ. β΄)

Γκαγιαρντώ, ὁ ὁποῖος προσέτρεξε και, κρατῶν εἰς ἀπόστασιν τοὺς ἐργάτας διὰ τῆς ἀπειλητικῆς του στάσεως, ἀπεκρίθη:

— Ὅχι, σύντροφοι, δὲν θάφισουμε αὐτὸ τὸν ἀνθρωπο!

Ἐνῶ οἱ ἐργάται, περιελθόντες εἰς ἀμνηστία, συνεννοοῦντο περὶ τοῦ πρακτεῦ κ' ἐκύτταζαν ὀλόγυρα, ὡς νὰ ἐζητοῦσαν βοήθειαν, ὁ Πορτυμπέφ, χωρὶς νὰ χάσῃ στιγμήν, ἐσήκωσεν ἕνα δέμα σχοινίων, ποῦ εὐρίσκειτο ἐκεῖ χάμω, μαζί με τὰ ἐργαλεῖα, και ἐδέσμευσε τὸν αἰχμαλώτην του. Κατόπιν τοῦ ἔχωσεν εἰς τὸ στόμα ἕνα μανιτζι, και ἄφισας αὐτὸν δεμένον και φτωμένον, ἐπλησίασε τὸν Γκαγιαρντώ και προσεφώνησε τοὺς κτίστας ὡς ἑξῆς:

Τὸ δίκαιον τοῦ ἰσχυροτέρου

«Σύντροφοι, καθὼς σὰς εἶπε και ὁ σύντροφός μου, ὅχι μόνον δὲν θάφισωμε— πρὸς τὸ παρόν,— αὐτὸν τὸν φύλακα, ἀλλὰ θὰ ὑπεχρεωθῆτε και σεῖς νὰ μᾶς δώσετε τὰ ρούχά σας.

— Τὰ ρούχά μας; και τί τὰ θέλτε; ἠρώτησαν γελῶντες οἱ ἐργάται.

— Ἀντί γιὰ σὰς, θέλουμε νὰ μοῦμε μεῖς στὸ κακάστημα!

Οἱ ἐργάται ἐπιτέλευς ἐνόησαν. Τὸ πρῶμα ἦτο σοβαρόν. Ἐβρίσκοντο ἐνώπιον ἀνθρώπων ἀποφασισμένων νὰ ἐπιχειρήσουν ἀπόπειραν ἀπαγωγῆς. Διὰ τοῦτο ἐθεώρησαν καθήκον των νὰντισταθοῦν. Και ἐκεῖνος ποῦ ἀφαινετο ὡς προϊστάμενος, ἐπροχώρησε κ' ἐδήλωσε καθαρά:

— Ὅχι! Κάνετε λάθος! Δὲν μποροῦμε μεῖς νὰ δεχθοῦμε τέτοια πρότασι.

Ἀλλοιῶτινα θὰ ἡμεθα τρελλοί, χειρότεροι ἀπ' αὐτοὺς ποῦ εἶνε ἐκεῖ-μέσα!

— Ἦ τρελλοὶ εἶσθε ἢ φρόνιμοι, ὑπέλαθεν ὁ Γκαγιαρντώ, μᾶς εἶνε ἀδιάφορο! Μᾶς χρειάζονται τὰ ρούχά σας

κ' ἂν δὲν θελήσετε νὰ μᾶς τὰ δώσετε μετὰ τὸ καλὸ, θὰ σὰς τὰ πάρουμε διὰ τῆς βίας.

Αὐτὴν τὴν φορὰν, οἱ ἐργάται ἐθύμωσαν ἀληθινά.

— Ἔτσι ἔ; διὰ τῆς βίας; ἐρώναζεν ὁ προϊστάμενος, λαμβάνων στάσιν ἀμύνης. Αὐτὸ θὰ τὸ ἰδοῦμε!

— Ἰδέτε το λοιπόν! ἀπεκρίθη ὁ

νέχιζε διακοπῆσαν συνομιλίαν, τὴνδεῖπε :

— Εἶδατε λοιπόν; ... Δὲν σὰς τὰ λεγα; Ἐ, δὲν εἶνε και τότε εὐλογο νῆνιστοσθῆ κανεῖς 'ς ἕνα Γκαγιαρντώ και 'ς ἕνα Πορτυμπέφ. Ἄς εἶνε. Ἐλπίζω, διι τώρα θὰ μπορέσουμε νὰ συνεννοηθοῦμε. Δὲν εἶμασθε και οἱ ἀνθρωποι, θέλουσε μόνο νὰ κάμωμε τὸ σκοπὸ μας.

— Βέβαια! Διέκοψεν ὁ Γκαγιαρντώ!

— Βεβαίωτα! προσέθεσε και ὁ Μπόμπης, ὁ ὁποῖος, ὡς συνετέλεσε εἰς τὴν νίκην, ἐνόμιζεν ὅτι εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ τῆ και αὐτὸς μίαν λείψιν.

— Και ξεύρετε ποῖος εἶνε ὁ σκοπὸς μας; ἐξηκολούθησεν ὁ Πορτυμπέφ. Νὰ μπαῦμε κρυφὰ στὸ Τρελλοκομείο, ὅπου, τὸ παιδί ἀπὸ δῶ, θέλει νὰνταμῶσῃ ἕνα γέρο φίλο, ποῦ θὰ τὸν κάμῃ, πλεῖστο. Γιατί λοιπόν νὰ μᾶς ἀντισταθῆτε και νὰ μᾶς κάμετε νὰ σὰς κακομεταχειρισθῶμε ἄδικα; Δὲν εἶνε καλλίτερα νὰ συμφωνήσετε μαζί μας και νὰ μᾶς βοηθήσετε;

Ἐδῶ ὁ Ἡρακλῆς ἐσταμάτησεν ὀλίγον ἔπειτα, μετὰ πονηρὸν ὕφος, ἐξηκολούθησεν :

— Ἄν μᾶς πετύχῃ ἡ δουλειά... (ποῦ εἶστε; ...) ἂν ὁ μικρὸς ἀπὸ δῶ κατορθώσῃ νὰ ἰδῇ τὸ γέρο του και νὰ γίνῃ πλούσιος... ἐννοία σας και δὲν θὰ σὰς ἀφίσῃ

«Ἄν βγάλης ἄχνα, σὲ πνίγω!» (Σελ. 349, στ. γ΄)

ἔτσι. Εἶμαι βέβαιος, πὼς θὰ σὰς δώσῃ... νὰ μᾶς πῶ πολλά... ἀπὸ δέκα πιστόλες στὸν κατένα σας. Μὰ νὰ μᾶς βοηθήσετε ὅμως, ὅχι νὰ μᾶς τὰ χαλάσετε!

— Βεβαίωτατα! ἐδήλωσεν ὁ Μπόμπης ὑπόσχομαι ἀπὸ δέκα πιστόλες στὸν κατένα, ἂμα ἐλευθερώσω τὸ γέρο μου!

Ἔτι εἶπεν!

Τὸ λογιζέριον αὐτὸ και ἡ ὑπόσχεσις περὶ ἀμοιβῆς ἔκαμαν κάποιαν ἐντύπωσιν

ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΙΟ

ΤΟ ΚΑΜΕΝΟ ΣΠΙΤΙ

Καμμιά δεκαπενταριά γερόντοι και γρηές και δύο μικρὰ ἀδελφία, δασκαλῆ-παιδα, εἶχαν ἀπομεινῆ μοναχὰ στὸ χωριὸ μου, ἀπ' τὴν ὥρα π' ἀκούστηκαν ψηλά στὸ κατάρχο οἱ τρομαχτικῆς φωνῆς τοῦ δραγάτη, τοῦ ἀγροφύλακα τοῦ χωριοῦ:

— Φευγάτε, χωριονοί! πλάκωσαν οἱ Τοῦρκοι ἀπ' τὸ Παλιχοχώρι. Πάρτε τὰ μάτια σας νὰ γλυτώσετε, θὰ χαλάσουν και τὸ χωριὸ μας.

Οἱ γέροι τὸ εἶχαν πάρῃ ἀπόρασι νὰ μὴ παραγοῦν ἀπ' τὴ γωνιά τους κ' ἄς γίνῃ ὅ,τι πῆ ὁ Θεός! Ἐκεῖ ποῦ θὰ σωρίζονταν σὲ καμμιά βραδιά, σὲ κἄναν ὄρθο, τελεμένοι ἀπὸ τὴν κόουραση, κ' ἐκεῖ ποῦ θὰ κοκκάλωναν ἀπ' τὸ νερόχιονο κ' ἀπ' τὴν παγωνιά στὰ βουνα, ἀποφασίστηκαν νὰ ξεφυχθοῦν καλλίτερα ἀπὸ μαχαίρι ἢ νὰ καθοῦν κ' αὐτοὶ μαζί με τὰ σπιτὰ τους, ποῦ βασανίστηκαν μιὰ ζωὴ ἀπὸ μακρῆς ἡμέρες νὰ τ' ἀποκτήσου'ν ὑστερα αὐτοὶ πέρασαν κατὰ ψυχρὰ τὸν καιρὸ τους, ἔφαγαν, ποῦ λέει, τὸ ψωμί τους' ἄς ἔφωγαν νὰ γλυτώσουν ἐκεῖνοι ποῦ εἶνε γιὰ μπροστά.

Τὰ δύο παιδιά τῆς γῆρας Κυρατάσενας π' ἀπόμειναν, τὰ εἶχε στείλῃ λίγο μπροστέτερα ἢ μάνα τους μετὰ τὸ λαδερὸ ν' ἀνάψουν τὰ κανδήλια στὸ ξωκκλήσι τ' Ἀγιονικόλα, γιὰ νὰ τῆς φυλάξῃ τὸ μεγαλύτερο παιδί τῆς, τὸ Νικόλα τῆς, ποῦ εἶχε βγῆ κ' αὐτὸ ἐθελονετῆς κ' ἐκεῖ στὴν Ἐκκλησοῦλα, μέσα στὴς κρανιές π' ἀχολογοῦσε ὁ λᾶκκος κ' ἐβοῦιζε ἢ φτερωτῆ τοῦ μυλαράκου τοῦ χωριοῦ, δὲν ἀκούσαν τὰ κακομοῖρα τῆς φωνῆς τοῦ δραγάτη, κ' ἡ μάνα τους καρτέρησε, καρτέρησε μὴ θὰ γυρίσουν, «τ' ἀνέφτακα, τὰ ξεχασμένα, ποῦ κάλλια νὰ πλάνταζε και νὰ σκαζε ὄντας τῆς κατέδῃκε νὰ τὰ στείλῃ», μὰ σὰς γύριζε κ' ἔβλεπε μετροστά τῆς τὰ δύο κορίτσια τῆς, κοπέλλες τῆς ἡλικίας, σωστῆς νυράδες, τὴν ἀνασῆκωνε ἡ γῆ, στ' ἀγκάθια κάθονταν ἀπ' τὴ λαχτάρα τῆς. Κ' ὑστερ, σὰν εἶδε κ' ἀπόειδε, ἔκανε τὸ σταυρὸ τῆς κ' ἐκίνησε μετὰ τῆς κοπέλλες τῆς μοναχὰ και τρώμαζε ν' ἀνταμωθῇ μετὰ τοὺς πολλοὺς, ποῦ ἔφωγαν, ἔφωγαν ὄλοι, ὅχι σὰν ἀνθρώποι πιά ζωντανοὶ μετὰ λογικά, ἀλλὰ ποδάρια μοναχὰ ποῦ δουλεύουν γρήγορα γρήγορα, ἀσυλόγιστα, στὰ τφυλά, και σὰ μηχανεῖς κουρδισμένες, ἀσιαμάτητες, χωρὶς νὰ κοττάζουν πίσω τους, οὔτε νὰ λογιάζουν ποῖος ἀπόμεινε και τί παράτησαν κοντὰ τους.

Ἐκεῖ ποῦ ζῶγανε νὰ φτάσῃ τοὺς ἄλλους ἢ Κυρατάσεν μετὰ τῆς δύο θυγατέρες τῆς, ὄλες λαχανιασμένες, φορτωμένες μετὰ ψωμιὰ και σκεπάσματα, ἀκούστηκαν ἀπὸ πίσω τῆς κἄτι φωνές:

— Κυρατάσεν, Κυρατάσεν, εἶν' αὐτὸς αὐτῶ;

Ἦταν ἡ γύφτισσα ἢ Πασχάλενα, ποῦ εἶχε χάσῃ ὀπάνω 'ς ἐκείνη τὴν κοσμοχαλασία τὸν ἄνδρα τῆς.

Ἦ Κυρατάσεν, ἄλλοθρονισμένη, ὅπως ἦταν, οὔτε γύριζε νὰ ἰδῇ ποῖα ἦταν αὐτῆ ποῦ φώναζε, μὰ ποῦ νὰ συχάσῃ ἢ Πασχάλενα.

— Κυρατάσεν, εἶν' αὐτὸς αὐτοῦ; Κυρατάσεν, Κυρατάσεν!

Ἦθελε δὲν ἠθελε, γύρισε τότε νὰ ἰδῇ.

Νά! ἔφτανε ἡ Πασχάλενα μ' ἕνα σωρὸ γυροπούλα γύρω τῆς.

— Τί φωνάζεις, μωρῆ; τῆς εἶπε.

— Τὸν εἶδες πουθενά αὐτὸν, Κυρατάσεν;

— Ποῖόν, μωρῆ;

— Αὐτὸν, ποῖόν ἄλλον;

Μετὰ ὅλα τὰ βάσανα και τὰ φαρμακία τῆς, γέλειεν ἡ Κυρατάσεν. Δὲ θὰ μπορεῖ, φαίνεται, ποτε τὸ γέλιο νὰ λείψῃ, ἀκόμα κ' ἀπ' τὸ μεγαλύτερο κακὸ.

Ἄχ! μωρὲ παλιχόλυκε, λέει, ποῦ πρέχεις κ' ἀλωνίζεις τοῦ κακοῦ τὰ βουνα γιὰ νάβρως πρόβατα! Μιὰ στάνη παιδιὰ ἀπύχτησε, καίμην, και σὲ τέτοιες ὄρες ἀκόμα ντρέπεσαι, σὰν νιόνυρη, ν' ἀναφέρεις τ' ὄνομα τ' ἀνδρός σου; Ἄλλοι 'ς ἐμένα και 'ς τὰ παιδάκια μου, ποῦ τὰ παράτησα ἢ σκύλα 'ς τὸ χωριὸ! τὸν ἄνδρα σου τὸν ἀκούσα αὐτοῦ μπροστά ποῦ φώναζε «Πασχάλενα! Πασχάλενα!» Ἰη-τοῦσε κ' αὐτὸς τὸ ταῖρι του.

Και σὰν νὰ τῆς ἔφταιγον αἱ θυγατέρες τῆς, γυρίζει και τῆς λέει:

— Για σὰς, μωρὲς ξενογονιές, ἔγεινα σκύλα μάνα, ἄφησα τὰ σπλάχνα μου 'ς τὰ νύχια τῆς Τουρκίας. Ἄν πάθουν τίποτε τὰ παιδάκια μου, θὰ μοῦ σκελέψῃ τὸ μυαλό, θὰ πάρω τὰ λόγγα.

Τώρα π' ἀλήθεψῃ πιά τὸ δνετρο, π' ἀμέτη-να χρόνια μαλάκωνε κ' ἀγγάλλιαζε τοὺς πόνους τῆς σκληδιάς, και, σὰν ἄλλο δνετρο τώρα, ἀνεμίζετα κάθε Κυριακῆ περὶφρηνὴ ἢ γαλαξία σημαῖα μᾶς ψηλά στὸ καμπαναριὸ τώρα π' ἀνταμωθῆκαν στὸ χωριὸ κ' ἐκεῖνοι ποῦ ἔφυγαν τότες κ' αὐτοὶ π' ἀπόμειναν,—ὄλοι μοιολογοῦν και δὲν ἀποσώνουν τὰ βῆσανά τους, κ' ὁ καθένας πάντα βρίκει τὰ δικὰ του χειρότερα.

Ἐκεῖνοι μετὰ λιανόπαιδα, μετὰ μωρὰ παιδιὰ στὴν ἀγκαλιὰ, μεσόκλιροι, ἀνήμποροι, λεχῶνες, διάβηκαν χειμῶναν καιρὸ τὸ βουνο, ξενύχτισαν ψηλά στὰ Πενταλῶνια, ὀπάνω στὰ χιόνια, περνώντας γιὰ τὴ Θεσσαλία, ὅπου ξεχειμῶνιασαν μαζωμένοι, χωρὶς φωτιά, χωρὶς στροσιδί, χωρὶς νοικοκυριό, βρέχοντας μετὰ τὰ δάκρυ τους τὸ ψωμί ποῦ ἔπαρναν σὰν πρόσφυγες ἀπὸ τὸ Δημόσιο.

(Ἐπεται τὸ τέλος) ΦΑΙΔΡΟΣ ΑΔΑΜΑΣ

(Ἐπεται συνέχεια)

140ος ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣ ΣΥΝΘΕΣΙΝ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ ΕΠΙ ΤΗ ΒΑΣΕΙ ΜΙΑΣ ΕΙΚΟΝΟΣ

Βλέπετε αυτήν την εικόνα; Ένα χαριτωμένο κοριτσάκι με τα ναυτικά του, κατεβαίνει χαρούμενο την σκάλα μιας εξέδρας, δια να επιβιβασθής την βάρκαν που περιμένει. Ένας νέος κύριος, — ίσως δάδελφός της, ο θείός της, ο εξάδελφός της, ποιος ξέρει; — της δίδει το χέρι δια να την βοηθήσει. Θα πάνε με τη βάρκα, περίπατο. Κι' είναι τόση γαλήνη 'ς τη θάλασσα, και η ημέρα φαίνεται τόσο γλυκειά!... Αλήθεια, η ώραία αυτή εικόνα δεν σας εμπνέει κάτι τι; Δεν εμπορείτε να συνθέσετε επάνω εις αυτήν, να φαντασθήτε και να γράψετε μίαν ιστορίαν; Και αυτό ακριβώς σας ζητώ σήμερα. Ένα διήγημα επί τη βάσει της εικόνας.

Θά κάμω δηλαδή ένα Διαγωνισμό προς σύνθεσιν Διηγήματος, — και ειχα πολλόν καιρόν να κάμω τέτοιον, και οι φίλοι μου τόν επέθυμουν... — τού έποιού ει έρω εις ει εξής:

1. — Είς τόν Διαγωνισμόν αυτόν εμπορούν να λάβουν μέρος δωρεάν μόν όλοι έσσι έχουν ψευδώνυμον έγκειμένον δια τόν 1913, επί πληρωμή δε λεπτόν 10, εις γραμματόσημον, οι άνευ ψευδώνυμου συνδρομηταί και ταξέλια των, και επί πληρωμή λεπτόν 30 οι άπλοι άγορασταί.

2. — Το διήγημα δεν πρέπει να υπερβαίνη τας 800 λέξεις. Τα συντομώτερα προτιμώνται. Τα εκτενέστερα θηκοκλεισθούν άμεσικώς, όσον ώραία και άν είναι.

3. — Τα χειρόγραφα πρέπει να είναι καθαρά, εύανάγνωστα, επί της μιάς μόνον όφους του χάρτου, να επιγράφωνται δε «Απάντησις εις τόν 140όν Διαγωνισμόν Διηγήματος» και να φέρουν τόν θυμόν και τόν ψευδώνυμον (άν έχη) του διαγωνιζόμενου. Το χάρτι, εις τόν όποιον θα είναι γραμμένον τόν διήγημα, δεν πρέπει να περιέχη τίποτα άλλο εκτός αυτού.

4. — Η γλώσσα του διηγήματος πρέπει να είναι συνήθης απλή της «Διαπάλασσεως». Διήγημα εις σχολαστικόν ύπερακαθρέυσαν δεν βραβεύεται.

5. — Το καλλίτερον διήγημα θα δημοσιευθή. Βραβεία δε θήκονεμηθεόν τα όρισμένα δι' όλους τούς Μεγάλους Διαγωνισμούς, τα όποια βλέπετε

εις τόν 5' Κεφάλαιον του Όδηγού (φύλλον 1, σελίς 8).
6. — Διήγηματα εις δεκτά δια τόν Διαγωνισμόν μέχρι τέλους Οκτωβρίου έ. έ.

Η ΔΙΑΠΑΛΑΣΙΣ

ΔΥΟ ΑΔΕΛΦΟΙ

ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ

[Συνέχεια και τέλος: Ίδε σελ. 344]

Μόνον ο Ίάκωβος, άλλοιμονο, δεν συμμερίζεται τη γενική αγαλλίασι. Χωρίς καθόλου ν' ανακαυθή, ενώθηκε με τους τραυματιφορείς και προχώρησε πρώτος στη θείσι, όπου είχε ήδη τόν αδελφόν του να κέρη.

Ο Πέτρος είχε τα μάτια κλεισμένα. Νόμιζε κανείς, ότι ήταν νεκρός. Ο Ίάκωβος όμως τόν έσφιξε στην αγκαλιά του και τού φάνηκε, ότι αισθάνθηκε στό σάμα εκείνο κάποιον ήχος ζωής. Όχι, δεν είχε ποτέ δυνατόν ο Πέτρος να έχη κλεισθή τα μάτια για πάντα, όπως τα πτώματα που είναι γύρω του! Προσπάθησε να βάλη άναμεσα στό χείλη του ένα φαλιδίον με δυναμωτικό, που τού έδωσε ένας νοσοκόμος. Με την επίδρασι του ευεργετικού ύγρου, ο πληγωμένος άνοιξε τα μάτια και άναγνώρισε τόν Ίάκωβο.

— Θα σε μεταφέρουν στό νοσοκομείο, θα σε περιποιηθούν, θα σε σώσουν.

— Είναι πολύ άργά, εφθόρισ με στεναγμό ο Πέτρος.

— Πολύ άργά! έφώναζε με παραφορά ο αδελφός του. Α! μη μου λές τέτοιο πράγμα, μη μ' άφίνης να πιστεύω, ότι άν μπορούσα να σε βοηθήσω τη στιγμή που έπεσας, θα ζήσεις! Αυτό θα ήταν φοβερό! Θα κταρωόμην τόν καθήκόν μου! Τι θα έλεγαν οι γονείς μας, που σ' άφισα να πεθάνης έτσι!

Η έκρηξις αυτή τού πόνου, λές κι' έδωσε με τη βία δύναμι στόν έτοιμοθάνατο.

— Ένα χαρτί, ένα μολύδι, είπε σχεδόν χωρίς ν' ακούγεται.

Ένας νοσοκόμος έσχισε από τόν σημειωματάριό του γρήγορα ένα φύλλον και τού τόν έδωσε μ' ένα μολύδι.

Τότε ο Πέτρος, με προσπάθεια υπεράνθρωπον, χάραξε δυσανάγνωστα αυτά τά λόγια.

«Αγαπητοί μου γονείς, χαιρετε. Πεθαίνω στην αγκαλιά του Ίακώβου. Αγαπάτε τον διπλά. Για να κάμη τόν καθήκόν του, αναγκάσθηκε να συντρίψη την καρδιά του.»

Το μολύδι έσπασε στό χείρα του. Ο βραχίον του έμεινε άκαμπτος. Ήταν νεκρός.

Άές και περίμενε να τελειώση, για ν' άφίση την ύστερη πνοή του.

Μετά ένα έτος, ο Ίάκωβος που επέστρεψε ζωντανός, μόνον έλαφρά πληγωμένος, από την όλεθρία υποχώρησι της Ρωσσίας, κατώρθωσε επί τέλους να φθάση στό πατρικό του σπίτι.

Οι γέροντες γονείς του χάρηκαν, που ξαναείδαν τόν ένα από τούς γιούς των. Και θέλησαν να μάθουν τόν λυπηρό τέλος του Πέτρος.

Ο Ίάκωβος, με φωνή πνιγμένη από τη συγκίνησι, διηγήθηκε τη θλιβερή ιστορία. Και μόλις τελείωσε, ξέσπασε στό λυγμούς, ενώ έδινε στους γονείς του τά τελευταία λόγια τού αδελφού του.

— Και έκαστο χρόνο άν ζήσω, έφώναζε, δεν θα λησμονήσω τόν άπάνθρωπο διλημμα, όπου βρέθηκα. Από τη μιά μεριά ο αδελφός μου πληγωμένος, να μου ζητάη βοήθεια. Από την άλλη τόν καθήκόν μου ως στρατιώτου, να με υποχρεώνη να όρωμό στόν έχθρό. Άχι κάθε

φορά που τόν συλλογίζομαι, καταριέμαι...
— Πάψε, παιδί μου, διέκοψε με αφοδρότητα ο πατέρας Μπρικού, μην πής τέτοιο λόγο! Σκέψου ότι η μητέρα σου κι' εγώ, όσο κι' άν είμαστε άπελπισμένοι, που χάσαμε με τέτοιες περιστάσεις τόν μικρότερο παιδί μας, βρίσκομε παρηγορία μόνο στην ιδέα, ότι ο Ίάκωβος εξεπλήρωσε τόν καθήκόν του προς την Πατρίδα, όπως κάθε άνθρωπος πρέπει να τόν εκπληρώνη. Οποιαδήποτε είναι τά άτομικά συναισθήματα, οποιαδήποτε είναι ή φορμή του πολέμου, ο στρατιώτης όφείλει να έχη μία μόνη σκέψη, να προφέρη ένα μόνον λόγο: «Μπροστά στόν έχθρό!»

Και λέγοντας αυτά τά λόγια, ο γενναίος χωρικός έσφιγγε τόν γυτό του στην αγκαλιά του, ενώ η γρηή μητέρα έκρουε τόν πρόσωπο στην ποδιά της, για να σκε-

πάζη τούς λυγμούς, που συγκρατημένοι τόση ώρα την επνιγαν, και έβρεχαν τώρα τόν πρόσωπό της με χανδρά πικρα δάκρυα.
ΜΑΡΙΑ ΘΑΛΕΡΟΥ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΓΥΡΙΣΜΟΥ

ΤΟ ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Χαρά 'ς εκείνο τόν Σχολείο
Που θα μαθαίνη ένας Λαός,
Πώς κλείνει κάθε Μεγαλειό
Καλύβι, μέγαρο, ναός.

Χαρά 'ς εκείνο μας τόν άθώο
Παιδάκι, που όπου και άν σταθή,
Θά προσκυνήση και ένα Ήρώο
Που από τη Δόξα έχει στηθή...

Χαρά 'ς τόν νέο μας τόν Σχολείο
Που θα διαβάσουν τά παιδιά
Τόν ζωντανώτερο βιβλίο,
Που μ' αίμα τώγραψε ή καρδιά.

Και ο δάσκαλός τους δεν θάνοιγη
Φύλλα και φύλλα ιστορικά,
Παρά τά λόγια του θά σμίγη
Μ' έργα δικά του ήρωικά,

Και θά τούς λέη: — Παιδιά, διαδάστε
'Σ τόν μέτωπό μου τόν πλατό:
«Σωστά Έλληνόπουλα για νάστε,
Πάντα να ζήτε με Άρετή.»

Και, όταν γυρίσετε 'ς τόν σπίτι,
Νά μελετήσετε καλά
'Σ τά στηθή του Πατέρα: «Κρήτη,
Πρώτη φορά της που γελά,

Βουνά της Ήπειρος, Μπιζάνι,
Κιλίκι, της Κρέσνας τά ότενά
Και τά Νησιά... Ός εκεί σας φτάνει,
Τέτοια ή Καρδιά δεν λησμονά!»

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠΟ ΟΛΟΝ ΤΩΝ ΚΟΣΜΩΝ

Παράδοξος φυτεία.

ρδδίζου αυτής φυτείας έγεινεν από φωτογραφίαν, ληρθείσαν έπιτοπίως.

όψιν τού τέρατος, τόν πηρόν κατέφυγαν εκεί με τά μικρά του, τά όποια είναι ούτως εξηραφλισμένα από κάθε έπιδρομήν γατών ή άλλων ζώων, διότι κανέν δεν τολμά να πλησιάση τόν ζύλιον τέρας, τόν στημένον ως φόβητρον.

Έβδομαδιαίοι Διαγωνισμοί

α') Συναρμολόγησις εικόνας

Έάν τοποθετηθούν, όπως πράξει, τά έπί τά λευκά τεμάχια έπί ενός μούρου τετραγώνου, θά σχηματισθή (μούρη έπί λευκού) ή εικόνα ενός έλεφαντος.

6') Διά τούς γαλλομαθές

Έστάλη από τόν Γενναιοφύχου Στρατηλάτου. L' .s.v.t. .st l. m.r. d. t. s l.s v.c.s

Νάναγνώσθη αυτό τόν Φωνηεντόλιπον.

Αήλωσις: Αί λύσεις—όσονδήποτε ζητημάτων τού αυτού φυλλαδίου,—συνοδεύονται υπό ενός μόνον δεκαλέπτου γραμματισμού.

γ') Παίγνιον

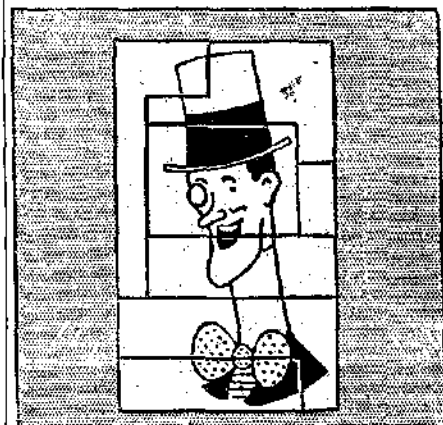
Έστάλη από τόν Στρατηλάτου τών Έλλήνων

ΔΡΑ	ΒΕ	ΒΕ	ΝΙ	ΔΟ
ΣΑ	ΚΕ	ΨΑ	ΣΥΕ	ΡΑΥ
ΛΑ	Λ	Υ	ΝΑΥ	ΚΗ
ΚΡΑ	ΤΣΑΙ	ΘΥ	ΝΟΣ	ΤΟΥ
ΡΩΦ	ΡΑ	ΔΟΣ	ΣΑ	ΕΑ

Νά συναρμολογηθούν αι συλλαβαί αυτές, ώστε ν' άπότελεσθούν τά όνόματα δέκα πολ.μικών κλοίων της Ελλάδος.

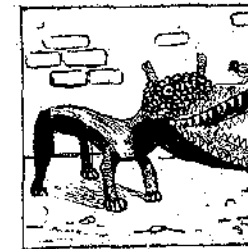
Λύσεις τού 42ου φύλλον

α.) Ίεού πώς θα συναρμολογηθούν

τά τεμάχια της γελοιογραφίας.— β.) Σεαυτόν είδοϋ.— γ.) Les cinq doigts de la main ne se ressemblent pas.

Μία φωλεά προφυλαγμένη.
Είς τόν Ότλεϋ της Άγγλίας, εις τόν κτήμα τού κυρίου Σκούιτων, υπάρχει έν ζύλιον τέρας, μέσα εις τόν στόμα τού όποιου μία καλογρητσα έλαμα την φωλεάν της! Χωρίς να φοβηθή διόλου την

Σελίς Συνεργασίας Συνδρομητών

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ

Ζίφτα, 29 Αυγούστου

Παρά την έκτην προοίτην, και σχεδόν καθ' ἑκάστην, ἀγαπητή μου Διάπλασις...

Ἐγὼ πρῶτο βλέμμα θά γίγω εἰς τὴν ἀγαπητὴν μου καμπὴν τοῦ δρόμου...

ΤΟΠΙΟΝ

Ἐνα ὄρατο βουνὸν ὑψώνεται μετ' ἀσηφάνειαν. Ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος, εἶνε κατάφυτον ἀπὸ δένδρα διάφορα...

μος, ὅποτε βλέπει κανεὶς καθρεπτιζόμενον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς τῆς βουνόν...

Πόθος τῆς Ρόδου

Η ΧΑΡΑ

Μήπως εἶνε ἡ Νεράϊδα, Που τὴν ἀνοίει γελᾶει...

Μήπως εἶνε ἡ πεταλούδα, Που πετάει μετ' ὅση χάρι...

Μήπως εἶνε μιὰ στιγμούλα, Ἐνὰς κτύπος τῆς καρδίας μου...

Χθές, ἕνα μικρὸ κορίτσι, Που περιμένε δὴν μέρα...

ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΙΟ

ΕΝΑΣ ΦΙΛΟΣ

Χρυσὴ καρδιά πραγματικῶς κ' ἀληθινὸς φίλος, ἄλλα τί νὰ σὰς πῶ, καὶ...

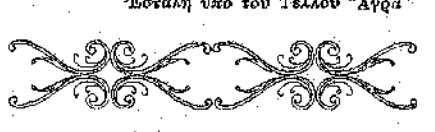
Προχθὲς ἦλθε σπῆτι μᾶς, ὅταν ἔξαφνα τὰ μάτια του ἔπεσαν ἀπάνω σὲ τὸ φτωχὸν...

Μὴν ἀρᾶς καὶ τὸ Καταστατικὸν τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Διπλασιακοῦ Συλλόγου «Δόξα»...

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ καθηγητὴς πρὸς τὸ Σίφος τοῦ Κωνσταντινου...

Εἰς τὸ σχολεῖον. Ὁ διδάσκαλος ἐρωτᾷ τὸν Στρατηλάτην τῶν Ἑλλήνων...

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ"

Ἀθήναι, 28 ὁδὸς Ἐδριαιίδου τὴν 25ην Σεπτεμβρίου 1913.

Ο ΔΕΚΑΤΟΣ ΤΡΙΤΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΞΕΙΝΟΘΡΑΤΟΣ

Τὴν 30 Σεπτεμβρίου, δηλαδὴ μεθαύριον, λήγει ὁ Π' Διαγωνισμὸς Ξενοθράτου πρὸς ἐγγραφήν συνδρομητῶν καὶ ἀγοραστῶν εἰς τὴν «Διάπλασιν»...

Ἀπὸ τὴν ἡμέραν νὰ παίζω. Τοῦ κάκου τοῦ εἶπα καὶ τοῦ ξαναεἶπα...

Μὴ τρομάξετε πού δὲν βλέπετε Ἁθηναίκτην Ἐπιστολῆν εἰς τὸ φύλλον τοῦτο. Ὁ κ. Φαίδων εἶνε πολὺ καλὰ εἰς τὴν υγιείαν του...

Ἔλαβα καὶ τὸ Καταστατικὸν τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Διπλασιακοῦ Συλλόγου «Δόξα»...

Ναπολέον τοῦ 1913, εἶδες, ἐπὶ αὐτὸ τὸ φεudόνυμον σου ἐδιόλεξα. Τὸ πρῶτόν σου γράμμα μ' εὐχαρίστησε πολὺ καὶ ἐπέκλιω...

Ἡ Βαλκανικὴ Συμμαχία εὐρίσκει πολὺ σωστὰ αὐτὰ πού μοῦ ἔγραφε τὸ Σβυστό μᾶς Κανόνην γιὰ τὰ κορίτσια...

Ναί, Κρητικοπούλα, μεθαύριον Δευτέρην (30 Σεπτεμβρίου) θά δοθῇ εἰς τὸ Θέατρον Κυβέλης τὸ νέον ἔργον τοῦ κ. Ξενοπούλου...

Ἡ Βόρρα τοῦ Κανόνη μοῦ γράφει: «Πῆσαι κ' ὁ πρῶτός μου ἐξαδέλφος. Στὴν ἴδια μάχην πληρώθηκε καὶ πέθανε σὲ ναοκομείον...

Ἰσα-Ἰσα, Περγουζ, τώρα πού θάχξες μαθήματα, θά εὐρίσκησιν σου εὐχαρίαν νὰ μοῦ γράψῃς...

Πράγματι, Μεγάλη Καρδιά, καμμία ἱστορία τῆς Νεοελληνικῆς Φιλολογίας δὲν ὑπάρχει...

Ὁ Φάων, ὁ ὁποῖος μοῦ στέλλει μίαν λύσιν τῆς γαλλικῆς Ἀπορίας τοῦ Ἐνδόξου Ρήγρον...

ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ ΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

ΣΤΑΜ. Α. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ ἐν Κωνσταντινουπόλει βραβευθεὶς ὑπὸ τοῦ φεudόνυμον Ἀμαρυλλίς εἰς τὸν Μ. Διαγωνισμὸν Καλλιγραφίας.

Ἡρωικὴ Σάμος, μήπως δὲν τὸ εἶπα γιλιάνικε, ἐπὶ οἱ βραβευόμενοι, καὶ μάλιστα σουχνά...

Τορπιλοβόλον 11 καὶ Στενὰ τῆς Κρήνας, καλῆν πρόδον εἰς τὸ Ὠδεῖον καὶ εἰς τὸ Ἀρσένειον...

Ἄσκησινα Τορπιλάκη. — Εἰς τὸν Πειραϊᾶ ἀπεβίωσε κατ' αὐτὰς ἡ Ἀσκησινα, γῆρα τοῦ μακαρίτου αξιωματικοῦ τοῦ Ναυτικοῦ...

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἐμμένοντα: Διάφορα τῆς Βαλκανικῆς Συμμαχίας. — Φθινοπωρινὸν Ἐσπερὶον τοῦ Τέλλου Ἄγρα...

Ἀπορρίπτονται: «Στὴν Ἑλλάδα» (κοινόν) — Ἡ μικρὰ καὶ τὸ γαζάκι τῆς (δὲ) Ἀναγνωστῆριον τοῦ Α' ἔτους...

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Ἰσοδὸν ψευδώνυμον ἐγκρίνεται ἡ ἀνασούτα, ἐν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τοῦ διαιτητοῦ φρ. 1...

ΜΙΚΡΑ ΜΥΣΤΙΚΑ

Μικρὰ Μυστικὰ ἐπιθυμοῦν ν' ἀνταλλάξουν: ἡ Τελεσίλλα (0) μετ' Πανελλήνιον Πόδον...

Ἡ Διάπλσις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς Δοξαμένου Δεμιό-Ἰσοῦ (νὰ ἰδοῦμε λοιπὸν τί θά γίνῃ τώρα...

